Då kvetter.

(Ur diktsamlingen "Sista vers.")

Uti hvartenda mänskobröst
där bor en trängtan efter tröst;
det finns ej bättre tröst till hånds,
om du till sjöss, om du till lands
kring hela jorderunden lette
än August Kallsonns "då kan kvette".

Och är du usel, är du arm,
och möter dig blott sorg och harm,
och funne du ock aldrig frid,
och lefde i en ständig strid,
och hela världen mot dig rette
var glad ändå, ty "då kan kvette".

Du kunde någon gång bli kär,
en djup passion ditt bröst förtär.
Men stup ej genast i din graf,
om ock du finge korgen af
din Selma eller hvad hon hette,
var lugn, min son, ty "då kan kvette".

Framför professorn står du dum,
vid alla frågor lika stum,
om näsan blek, om örat het,
om du då alldeles blir bet
och gubben ryter: dra för fanken,
"då kvetter", svara kvickt som tanken.

Om du för slagsmål råkat ut
och ett kok stryk du fått till slut
och blifvit bultad gul och blå,
du hastigt knyte näfven då
och säge: hvad jag skulle gett er
om blott jag orkat, men "då kvetter".

Du kanske är en ung poet,
med slika herrars dristighet,
du väntar att bli lagerhöljd
men blir i stället öfverköljd
med skurar af kritikers etter,
håll dock god min och säg "de kvetter".

Som andra du skall dö en gång,
du väljer vägen som är trång
och för till salig boningsort,
du ödmjuk står vid himlens port,
om du blir bortvist af Sankt Petter,
du svara lugnt: "Sankt Per, då kvetter".

Gustaf Fröding.

Far i Näfverkärr

En bohusländsk runa af

Fredrik Nycander.

Här ligger Malmön, vid Åbyfjordens mynning. Här bodde förr småväxta människor, hvilkas förstånd var lika litet som kroppen. Nämndes de därför Malmöbarnen.

De hade tre gudar, herren till Fågelvik, som imponerade på dem genom sin rikedom, frälsaren i Bubacka, en klok gubbe, som botade deras sjuka, och far på Näfverkärr, som fick stor betydelse för deras ö.

Näfverkärr ligger på fastlandet tätt sydost om Malmön. En vacker gård mellan bergen.

En morgon stod bondfar på trappstenen och lät sig stekas af solen. Han såg på sin gröda. Den var nog fet, men han var aldrig nöjd, ville städse ha mer i lada och visthus. Girig, funderade han på ett nytt sätt att öka intäkten.

Då klarnade han upp med ens, ropade åt drängen, som gräfde trädgårdsdiket, att han skulle göra segelbåten i ordning, ty han ville öfver till Malmön.

Drängen gapade och svarade:

— Ja, husbond.

Lade ifrån sig spaden, gick ner till stranden, hissade vässingens sprisegel. Aonden kom efter, finurligt leende, steg ombord.

Brisen var god, båten stäfvade förbi udden, Malmö Kalf, in i fiskelägets lähamn. Pyttarne stodo på bryggan, hälsade, bockade sig. Själfve far i Näfverkärr gjorde dem den äran!

Han nickade myndigt, stegade upp på ön, följd af mängden, slamrande i träskor. Han stannade på en klipphöjd, såg sig omkring. Hel, grann låg den vida ön, orörd af dynamit och slägga. Utanför svallade det blå hafvet.

Han sade inte ett ord. Ingen vågade spörja, hvad han rufvade på. Folket bara glodde, hade intet annat att göra, ty nu var ej fisketid.

Slutligen frågade bonden en gammal rynkig, hvithårig fiskare:

— Nå, Andreas, I stån er godt här?

Gubben torkade med näfven bort droppen under näsan och log.

— Inte vårdt att klaga. Det räcker till mat och husvärme och då och då en pilliknarkare.

Där skrattades åt roligheten.

— Tycker Lorenz också att det är god förtjänst?

Den tilltalade nickade flera gånger med det spetsiga fågelhufvudet.

— Hafvet ger sill, och vattnet är lika bra att odla som jorden. Bägge får man plöja, och det är farligare att plöja vågen än torfvan, men då ger Herran också fiskafånge åt Petrus.

Lorenz var mäkta bibelsprängd.

— Än Pelle då? Är han nöjd?

Den halte gamlingen skrapade med foten och ref sig i håret.

— Ja bevars. Man får sin gröt och tobak i snuggan, och eftersom jag inte har någon käring, blir det inte så dyrt. Då kan man lägga af litet på kistbotten, så att man får hederlig begrafning.

Det var bussligt svåradt, tyckte pyttarne.

— Hör man på, menade bonden, I ären ju riktiga storkaxar. Då kanske I kunnen låna mig pengar?

Det blef mummel och förvåning i skaran. Och Andreas sade:

— Nej, skoja nu inte med oss, patron lille. Inte behöfver han låna pengar. Hvarenda barnunge vet, hur rik han är. Far i Näfverkärr, var det likt?

Bonden såg stinnt på honom och sporde:

— Är det inte så, att I tre ären förstyre här på ön? Hvad I sägen, det gäller? Och I han öns kassa om hand?

De svarade huller om buller.

— Jo, så är det.

— Det är ackurat sanning.

— Vi ha pengarne i en grön kista.

Nå kom det strängt från bondens läppar:

— Nå, viljen I låna mig tre hundra riksdaler?

— Trehundra, tyckte Lorenz, det är allt hvad vi ha. Behöfver han dem verkligen?

— Det hör inte hit. Jag vill se, om I han förtroende för mig, om I ansen mig vara en säker karl. Gören I det?

— Jajamen, hördes det från hela församlingen.

— Då tycker jag att I inte skolen tveka. Lånen mig er kassa, jag skall förvalta den åt er. Hos mig står den som i en bank, säkrare än hos er, tänker jag. Han I aldrig varit rädda för att den skulle bli bortstulen? Här stryker så mycket tjufpack kring i skärgården. Men jag har låt för järnkistan.

Gubbarne tittade på hvarandra. Så utlät sig Petter:

— Far talar förstånd. Vi lånar honom pengarne, så äro vi af med dem. De göra oss bara oro.

De andra gamlingarna tyckte detsamma. Hela församlingen var med på förslaget, menade, att pengarne stodo mycket bättre på Näfverkärr än hos tre gubbknattar, som ingen tjuf hade respekt för.

— Ta då genast hit pengarne! uppmanade far.

Alla gingo hem till Andreas' stuga. Sjömanskistan på vinden öppnades. Kassan räknades — tre hundra riksdaler, ackurat! De lades i en grofväfd påse, som öfverlämnades åt bonden. Han grep hårdt om dess tillsnörda öppning.

Därpå gick han ner till båten, steg i, seglade ut. Byttarne stodo på bryggan och viftade. Far satt på toften och nickade nådigt.

*

En tid därefter seglade han åter öfver till ön. Han var på så godt humör, gnolade en visa. Drängen, som skötte roder och skot, var inte rädd för honom i dag.

Fars vässing kändes igen på långt håll. Malmöbarnen rusade ner för att ta emot.

Han gick upp på klippvidden, betraktade den väldiga ön och framkastade:

— Viljen I sälja er ö?

Sälja! Det hade de aldrig tänkt på. Inte kunde den gagna andra än dem, som bodde här. Kala, ofruktbara klippor! Hit hade deras förfäder kommit flyende en gång, ett ungt par, sades det, bortjagadt af bronsmän inne i fjorden. Här hade ynglingen och mön redt sig boplats, aflat ättlingar. Sälja denna ö, så flack och dyster! Det var en alldeles ny tanke. Hopen stod och gapade.

— Jag menar allvar, sade bonden. Jag vill köpa den.

— Tänker han flytta hit? suckade Andreas.

— Nej, jag behåller min gård. Men jag vill trolla mat och kläder ur stenarne.

— Hur skall han då bära sig åt?

— Det blir min sak.

Petter kom med en fundering.

— Köper han ön, blir han herre här och kanske kör bort oss. Jag vill inte lämna stuga och garnbåt.

— Allihop skola stanna kvar. Jag vill bereda er arbete. I fån förstås betala skatt till mig, men den blir obetydlig i jämförelse med den förtjänst, jag ger er.

Nu frågades allmänt:

— Hvad blir det för arebte, vi få?

— Det är min hemlighet. Det säger jag inte, förrän I han sålt ön.

Nyfikenhet var stor. Gubbarne rådgjorde med hvarandra. Till slut pejlade Lorenz:

— Hur mycket vill han betala för ön?

— Tre hundra riksdaler.

— Tre hundra! Det duger det.

— Bra betaldt, smålog Andreas och drag sig i skägget.

— Jag tycker, vi sälja ön på fläcken, föreslog Petter. Eller hvad sägen I andra? vände han sig till folket.

Där svarades:

— Vi tycka som I. Vi lyda era råd.

Så blef affären beslutad. Man tågade till Andreas' stuga. Där uppsattes köpekontrakt, far dikterade det. Skatten bestämdes. Kontraktet, i två exemplar, undertecknades af bägge parterna. Det var jämnt och nätt, att pyttarne kunde skrifva sina namn.

Nu tog far upp ur plånboken tre hundra riksdaler i nya, skinande sedlar. Det var deras egna pengar, fast än han varit inne i Uddevalla och växlat dem, för att de inte skulle misstänka något.

Gubbarne blefvo storglada öfver lapparne som högtidligt lades i kistan på vinden, under kläder och grejor.

Därpå talade Andreas:

— Säg nu, hvad far skall göra med klipporna!

— Jag skall spränga sönder dem, hugga gatsten, utskeppa graniten. I skolen hjälpa till och ordentlig aflönas.

De stodo slagna af häpnad och beundran.

— Sånt han kan hitta på!

De tackade honom. Aldrig hade ödmjukheten varit så stor som när de nu följde honom till båten.

Han hade köpt ön för deras egna pengar — och de sågo i honom sin välgörare!

*

Skott smällde bland klipporna. Stenbrott skimrade. Släggor och hammare slogo. Flisor flögo, dammet rök. Fartyg ankrade i lähukten, lastade in stenmassorna, gledo tungt emot fjärran hamnar.

Malmöbarnen lärde sig det nya yrket af inkallade utbölingar.

Midt bland sprängare, huggare, stenkörare stod far i Näfverkärr, belåtet beskådande sitt verk. Folket fick drägligt betaldt, dock ej rundligt. Skatterna togo djupare än pyttarne beräknat. De började tänka på lånet, som far aldrig gäldat. Storgubbarne dryftade frågan, beslöto spörja öhern därom. Under en rast vågade Andreas försöket:

— När tänker han lämna tillbaka de tre hundra, han lånade af oss?

Far gjorde en förvånad min.

— Det har jag redan gjort. Eller han I inte fått tre hundra riksdaler?

— Jo, visst ha vi det.

— Nå, då är saken klar.

— Ja, men —

— Hvad är det för ett ja, men?

Andreas tappade andedrakten inför hans bistra uppsyn. Men Lorenz högg in.

— Menar han de trehundra, vi fingo för ön?

— Visst menar jag det.

— Jaså, var det betalning för lånet! Då har han ännu inte betalat ön.

— Hvafalls? Har jag inte betalat ön? Det har jag svart på hvitt på. Eller viljen I se kontraktet, som I själfva han underskrifvit? Påstår I verkligen, att jag inte betalat ön?

— Nej, det påstå vi inte, skyndade sig Lorenz att försäkra. Så teg han också.

Men då vidtog Petter.

— Se, antingen har han betalat ön eller också lånet. Har han inte gjort det ena, så har han gjort det andra. Men hvilket — det är just frågan!

— Ja, det kunnen I ju ta er en funderare på, skrattade far och vände dem ryggen.

Det spörsmålet var för kinkigt för dem. De kunde inte reda ut det. Knysta tordes de inte, ty far var en sådan öfverdängare, att de darrade, när han dundrade. Stämma kunde de inte, ty de hade glömt att ta revers. De skämdes för hvarandra. De talade inte mer om saken.

De hälsade skyggt, när de sågo sin herre. Han frodades och satte hakan i vädret. Han hade lurat velingarne. Men föga stor var den äran.

Två kvällar med Strindberg.

Af **Hjalmar Söderberg.**

(Ur Dagens Nyheter).

Mina personliga minnen af Strindberg äro få och betydelselösa — lika betydelselösa som hans produktion från slutet af sjuttiotalet till början af nittiotalet var betydelsefull för den ungdom som då växte upp och började försöka tänka sig litet om i världen.

Första gången jag såg honom var en junikväll 1891 på ångbåten Strömma kanal (på utgående till Runmaro och Sandhamn). Han satt på kommandobryggan och drack punsch med kapten. Jag satt i närheten och skar upp Per Hallströms första diktsamling — Lyrik och fantasier — som jag, då ännu inte 22 år, hade fått i uppdrag af Dagens Nyheter att yttra mig om. Jag har ett mycket dunkelt minne af hvad jag tyckte om boken och hvad pag skref om den. Det är troligt att jag underskattade den: Frödings Guitarr och Dragharmonika hade kommit ut samtidigt, och också om den hade jag i uppdrag att yttra mig... Så tappade Strindberg (jag kände igen honom efter porträtt) en tändsticksask. Den trillade ned vid mina fötter. Jag tog upp den och räckte honom den, rodnande lika djupt som en nattvardsflicka för sin älskade konfirmationspräst.

Men någon anledning till presentation och bekantskap fanns ju inte i den situationen, och sedan rullade åren, ganska många år, innan jag återsåg Strindberg.

En dag i oktober 1905 fick jag från en gemensam vän eller bekant till Strindberg och mig ett bref hvari han hälsade från Strindberg och sade att Strindberg gärna ville göra bekantskap med några af "de unga". (Jag var då bara 36 år.) Strindberg inbjöd därför mig och en fem, sex andra att komma och hälsa på honom i all enkelhet i hans hem (hörnet af Karlavägen och Narvavägen) en viss dag kl. 8.

"Vestigia terrent" var naturligtvis min första tanke, trots att Svarta fanor då ännu inte var skrifven eller åtminstone inte utgifven. Men jag hade just blifvit färdig med en bok som jag hade hållit på med länge, alltför länge, och som jag gillade skarpt, och jag var lifvad för hvad som hälst. eDt enda som gjorde mig tveksam var att jag i ett par kritiska artiklar hade yttrat mig litet vanvördigt om Strindberg (min värdering af honom hade undergått stora förändringar under årens lopp) — men eftersom han aldrig läste kritik, officiellt åtminstone, kunde jag ju räkna på att vi inte behöfde tala om det ämnet. Och för resten — hur skulle jag kunna lämna ett tillfälle obegagnat att ansikte mot ansikte lära känna "min ungdoms stora bloss"?

Alltså efterkom jag naturligtvis inbjudningen.

Strindberg öppnade själf då jag ringde på hans dörr och tog emot mig med den kordiala frågan:

— Hur kom det sig att vi aldrig träffades på nittiotalet?

(— Jo, vi träffades en gång på en ångbåt, hade jag så när svarat, men svarade i stället:)

— Jag var ju ännu yngre och obetydligare då än nu. Och på nittiotalet bodde ju hr Strindberg mest i utlandet och i Lund.

Han tycktes finna förklaringen plausibel (Senare, då jag läste Svarta fanor med alla dess hemska beskyllningar mot Geijerstam, bland annat beskyllningen för att med diverse knep afstänga Strindberg från allt umgänge, kom jag på den idéen att det kanske låg en misstanke i den riktningen under hans fråga. Men åtminstone i det fallet var Geijerstam fullkomligt oskyldig. Jag hade aldrig gjort det minsta för att bli bekant med Strindberg.)

Han förde mig in i en tämligen stor matsal (tre fönster, vill jag minnas, med rödblommiga gardiner) med ekmöbel, ungefär sådan som man finner den i en mängd vanliga borgerliga hem med en budget på 6- a 12,000 om året. Där var ungefär som jag hade väntat mig. Jag kunde lifligt föreställa mig att en man som Strindberg, som lefvat längsta delen af sitt lif som flyttfågel och som hade sett tre "hem" sköflas bakom sig, inte gärna kunde fästa sitt hjärta vid möbler. Senare fick jag ju också veta att han formligen afskydde vackra möbler; han kände sig "störd" af dem.

Gästerna voro, utom jag, Albert Engström, Algot Rube, Bo Bergman, Henning Berger, Gustaf Janson (som bodde i samma hus) och kanske ett par till.

(Jag ser att Bo Bergman skrifver i en veckotidning att det var en "salong" vi fördes in i. Där ser man hur ollka man kan minnas och hur osäkert det är med vittnesmål! Men han tillägger i samma vefva något om en stor byffé, som onkeligen antyder att det är jag som minns rätt och att det alltså var en motsal).

Samtalet gick litet trögt i början, som det brukas oss svenskar emellan, och hvad som sades har jag glömt. Men snart nog smälte isen, och vår värd var älskvärdheten själf mot oss allesammans. Mig kallade han under större delen af kvällen Martin Birck, en artig antydan om att han kände till en af mina böcker, åtminstone titeln. Och fram på nattkröken lade han bort titlarna med oss allihop — som det brukas oss svenskar emellan.

Han släppte oss inte förrän framemot morgonen.

*

Någon vecka senare hade vi som den gången voro Strindbergs gäster en liten tillställning för honom på Djurgårdsbrunn. Kvällen blef historisk eller åtminstone litteraturhistorisk. Utom oss ungdomar var också Carl Larsson med.

Det började med kägelspel och punsch. I kägelspelet var Lasse den styfvaste; jag vet inte om Strindberg tyckte riktigt om det. Hvad mig beträffar gjorde jag en vacker debut — bataljon! men lyckades sedan blott någon enstaka gång förföra "änkan Blom". — Jag har aldrig spelat kägler hvarken förr eller senare.

Så kom supén: smörgåsbord och brännvin, gås (det måtte alltså ha varit i början af november) och bordeaux. Vid bordeauxen höjde Algot Ruhe sitt glas och höll med varmt skälfvande stämma ett litet tal: "Kære mästare!" Och så vidare; rästen kan vi gissa oss till. Strindberg sken.

Sedan vid punschen och groggarna, besvarade Strindberg artigheten med ett litet smickertal för hvar och en af oss. Aldrig förr hade vi fått veta hvilka snillen vi voro. Jag vill inte påstå att jag fick mest beröm (det fick naturligtvis Ruhe, som rätt och billigt var), men det var alldeles för mycket blommor, i alla fall. Det är ju för resten möjligt att han skojade med oss allihop. I hvart fall misstänker jag att han efteråt tolkade det så för sig själf. Men i det ögonblicket verkade han fullkomligt uppriktig, och vi blefvo rörda och högtidliga allesammans.

En stund senare begagnade jag tillfället att fråga Strindberg om något som jag plötsligt kom att tänka på. Ett par år vid midten af nittiotalet höll Birger Mörner litterär salong i hörnet af Nybrogatan och Valhallavägen. Där träffades alla möjliga människor, från Heidenstam till hr X., från Selma Lagerlöf till fröken Y., från prinsessan Karadja till fru Z. En kväll förevisade Mörner med stolthet och förtjusning ett bref från Strindberg, som då var i utlandet (Paris, tror jag) och som inneholl, bland annat, en papperslapp med stora fläckar af något brunaktigt, som kunde glänsa till en smula när man höll det på ett visst sätt mot ljuset. Det liknade — reverenter sagt — närmast ett begagnat dasspapper som hade legat i solen och torkat. Men Strindberg skref i brefvet att det var guld — guld som han själf hade gjort! Att han själf hade gjort det tviflade jag inte på — men var det nu också guld?

Jag begagnade tillfället att fråga Strindberg om den saken.

— Det var guld, svarade han. Men olyckan var den att det blef för dyrt i tillverkningen. Vanligt guld är billigare.

Strindberg var vid ett briljant humör den kvällen. Han berättade en mängd historier, och särskildt minns jag en som han berättade med pianoackompanjemang. Det var en historia från Finland på 1860-talet, alltså en tid då förhållandet mellan finnar och ryssar ännu var ganska gemytligt. Generalguvernören hade dött och skulle begrafvas, och studentkåren blef "anmodad" att gå i processionen och sjunga. Den gjorde så också; den sjöng en gammal rysk begrafningshymn, men texten var svensk och lydde så här:

(Strindberg satte sig vid pianot och ackompanjerade sig och sjöng, med en ännu frisk och malmfull röst:)

Nu ska vi följa en ryss till hans graf;
nu ska vi följa en skojare till hans graf.
Gå till helvete, bror,
gå till helvete, ryss,
gå till he-e-e-e-e-e-elvete, bror!

Vi skrattade förstås. Men Carl Larsson var nog hjärtlös att anmärka:

— Å, hörru Strindberg, den där historien har du nu sjungit och spelat och berättat hvar enda gång vi råkats i trettio års tid!

Strindberg mulnade. Och jag undrar om det inte var vid det tillfället han började misstänka att Lasze var en falsk vän.

*

Mina personliga minnen af Strindberg äro, som sagt, obetydliga; men enbart angenäma. Om de hade varit mindre obetydliga, fruktar jag att de också hade blifvit mindre angenäma. "Spåren förskräcka".

Från nykterhetsfältet.

(Denna afdelning redigeras af O. L. Holmgren, 418 Sinclair st., Winnipeg, och alla för saken intresserade torde hänvända sig till honom.)

REDOVISNING

öfver insamlade medel för ordenssyskonen Ahlquist i Kinistino, Sask., som genom sjukdom blifvit i behof af hjälp och ombedes alla ordenssyskon och alla som hafva ett värmt hjärta för sjuka och nödlidande att genom insamling af penningar lindra deras nöd, medlen torde insändas till undertecknad som, eftersom de inkomma, skall i S. C. T. afgifva redogörelse.

Å logens No. 14 Norden Park vägnar.

C. Berg, L.-Skm.

Behållning af paketauktion	$22.90
Henry Carlson	1.00
John Carlson	.50
John Sjödin	.50
Nils Nordin	.50
Tron Tosse	.25
Edla Hendrikson	.50
Christine Hendricson	.50
Mr och mrs Hendrikson	.50
Allan Holmberg	1.00
Mr och mrs Erik Wikberg	1.50
Otto Johnson	.50
Wiard Edin	.50
Jonas Lofström	.50
Nils Strandquist	.50
Mr och mrs Holmberg	1.00
Chas Hendricsson	.50
Summa	$33.25

Ett hjärtligt tack till gifvarne.
Kinistino, Sask., d. 24 aug. 1915.
C. Berg.

Till ofvanstående upprop vill jag gifva min varmaste rekommendation, jag har gjort mig underrättad om att här föreligger verkligt behof. Därför är det vår plikt att söka hjälpa hvarhälst hjälp behöfves.

Winnipeg, d. 1 sept., 1915.
O. L. Holmgren, O.T.

DRYCKENSKAPEN SÅSOM SJUKDOM.

I en afhandling om detta ämne yttrar läkaren professor Tuczell följande:

"Det är nu konstaterat, att det periodiskt uppträdande sjukliga begäret till rusdrycker (dipsomani) är en periodiskt uppträdande sinnesförvirring, en periodisk melankoli, som börjar med ångslan, en mycket betryckt sinnesstämning, oduglighet till att tänka och arbeta, lifsleda, och som oemotståndligt leder till bruket af rusdrycker, hvilket fortsättes, till dess den sjuke förlorar medvetandet, ty alkoholen försätter icke dessa sjuka i en glad sinnesstämning. Den endast bedöfvar dem. Sådana anfall fornyas hvarannan vecka eller månad, hvarför man kallat dessa i högsta grad beklagansvärda sjuka för kvartalsdrinkare. Det gifves människor, hvilkas nervsystem är disponerat till denna sjukdom genom arf, genom försvagande sjukdomar, öfveranträngning eller dylikt, och som, när de äro friska, äro de nyktraste människor. Sjukdomens utbrott står icke sällan i samband med någon af de lifsfaser, hvilka redan under normala förhållanden kunna leda till betryckande andliga omhvälfningar, t. ex. med utvecklingen och upphörandet af könsmogenheten, hos kvinnor äfven med hafvandeskapet och hvad därmed följer.

Ofta händer det, att den sjuke helt tillfälligt vid början af ett nytt anfall af melankoli försöker att befria sig från sitt lidande genom ett glas vin eller brännvin. Detta första glas kan blifva ödesdigert för hela hans lif. Det är, såsom när en tiger för första gången har smakat blod. På det första glaset följer ett andra och ett tredje. All självbehärskning är borta. Den sjuke dricker och fortfar att dricka dagar och veckor igenom, till dess anfallet slutar med en till vämjelse pinande öfvermättnad.

När man ser, huru begäret till rusdrycker tillfredsställes utan all hejd, hvar som hälst och på hvad sätt som hälst, när man ser, med hvilken förtviflad ansträngning den sjuke ofta i början kämpar mot det första glaset, så kan man icke längre tvifla på att man här har att göra med en sjuklig rusdrycksföreställning af i sanning demonisk styrka. Har den sjuke en gång gifvit efter, så är han förlorad, och det vet han. Den första klunken kännes visserligen som en befrielse, men sedan kan han icke mera gå tillbaka. Han bryter med alla sina vanor, existerar icke mera för sina närmaste känner inga konsiderationer. Anständighet, pliktkänsla, samhällsställning, penningbrist — allt detta betyder för honom ingenting. Det gifves för honom blott en lösen: drick, drick, ända till dess du förlorar medvetandet!

Förhindrad åtkomst af rusdrycker bringar dem i raseri! De veta att göra hvarje bevakning illusorisk och förstå att med en otrolig uppfinningsrikhet skaffa sig alkohol under en eller annan form. I hemlighet köpa de sig brännvin. Ha de inga pengar, så sälja eller pantsätta de rubb och stubb, allt hvad de äga utan att bry sig om sin nödlidande familj.

Anfallet upphör i regeln plötsligt. Därefter gripes den sjuke af en djup nedslagenhet, ånger och blygsel. Han jämrar sig öfver sin sorgliga sjukdom och anropar läkaren om hjälp för densamma. Han känner en oöfvervinnelig afsky för rusdrycker och kan icke en gång fördraga lukten af brännvin. Han aflägger ett högtidligt löfte att aldrig mera smaka en enda droppe af någon rusdryck, och håller det bokstafligen — ända tills nästa anfall kommer.

Låtom oss ännu en gång betona skillnaden mellan drinkaren och dipsomanen! Drinkaren super sig full, när han har tillfälle därtill, dipsomanen super sig full hvar gång anfallet kommer. Drinkaren förfallar till kronisk alkoholism, dipsomanen blifver aldrig alkoholist och får därför aldrig delirium, emedan han städse under mellantiderna andligt och kroppsligt restituerar sig.

Den enda räddningen för en dipsoman är fullständig afhållsamhet från rusdrycker. Detta kan endast genomföras, om han under sina anfall gifver sig under läkarvård och, om så behöfves, låter uptpaga sig i en anstalt.

Så långt professor Tuczell. Skildringen af denna förfärliga sjukdom är i hög grad ägnad att lära hvarje tänkande människa inse ihålligheten af den sedvanliga advokatyren för det "måttliga bruket" af rusdrycker (att det blott beror på att man har tillräckligt fast karaktär för att icke öfverskrida det m. m. dylikt nonsens) äfvensom orättvisan af de omdomen, hvilka i det dagliga lifvet städse fällas öfver dem, som lida af denna sjukdom. Klart är, att en person, som icke lefde i ett samhälle, där bruket af alkohol förekom, och själf aldrig smakat någon rusdryck, aldrig skulle komma på det infallet att, när han råkat ut för den sjukliga, melankoliska sinnesförvirring, hvarom här talats, söka döfva densamma genom bruket af alkohol, utan fastmer i stället genast söka önsklig bot för det onda, hvarigenom han skulle undgå obeskrifligt mycket elände. Klart är äfven, att en sådan person är moraliskt otillräknelig för de eccesser i dryckesväg, som han under detta sjukdomstillstånd låter komma sig till last. Hans verkliga skuld är den, som han har gemensam med alla måttlighetssupare, nämligen att någonsin ha börjat att smaka alkohol. Detta bör leda enhvar, som mer eller mindre sedvanligt eller tillfälligt under någon form begagnar alkohol såsom njutningsmedel, att allvarligt besinna sin medansvarighet i allt det onda, som dess bruk förorsakar, och sin ovillkorliga förpliktelse att 1) för egen del afstå därifrån 2) efter sin förmåga arbeta för dess utrotande inom samhället.

(Skand. G. T.)

UNGA MÄN

som ha lust till att lära känna sig själfva, skulle skrifva efter ett exemplar af N. Rosenberg Co's berömda bok

"LIFVETS HEMLIGHETER"

Boken omhandlar **lifvets hemligheter, äktenskapet, många slags sjukdomar, hemliga synder,** deras följder, förebyggande och hur man kan bota sig själf i hemmet, o. s. v., och är i hög grad intressant. Sändes **fritt i försegladt omslag** till en hvar som på ett postkort eller i bref insänder sin adress till den välkända läkarefirman

N. ROSENBERG CO., 180 N. DEARBORN ST., CHICAGO, ILL., U. S. A.

Edmonton, Alberta.

ROBERTSON, MACDONALD & WINKLER
Harry H. Robertson, J. M. Macdonald, Gordon E. Winkler.
Telefoner 1810, 1822.
ADVOKATER, JURIDISKA OMBUD, NOTARIER ETC.
PANGAR ATT LÅNA.
Bank of British North America Bldg. Edmonton, Alta.

JACKSON BROS.
Juvelerare och diamanthandlare.
9962 Jasper Ave., E., Edmonton, Alta.
Telefon 1747.
Klockor, slipadt glas, porslin, silfversaker, konstnärliga artiklar, skrifmaterialier etc. Giftermålslicense utfärdas.
Speciell uppmärksamhet gifvas postorderkunder. Ur- och juvelreparation

DR. J. J. McDONELL
LÄKARE.
Speciell uppmärksamhet gifvas patienter utanför staden.
720 First street, Edmonton, Alta.

HUFVUDVÄRK orsakas af ansträngning af ögonen. Lämpliga glasögon borttager ansträngningen och förebygger hufvudvärk. Konsultera
MRS. C. J. MEADOWS
OPTOMETRIST
10232 Jasper Avenue, Edmonton, Alta.

Vi sälja alla sorters
FÄRSK FISK
Orders från landsbygden gifvas speciell uppmärksamhet.
SCANDINAVIAN FISH CO.
101 City Market. Stånd 3.
Edmonton, Alta.

TANDLÄKARE
DR. FRANK HUGHES
(Förut i Galt, Ont.)
Suite 10 & 11 Credit Fencier Bldg.
Telefon 2287 Edmonton, Alta.

MALCOLM M. CHARLESON
ADVOKAT.
Dominion Bldg., Edmonton, Alta.
Telefon 9207.
Det Kungl. norska vice konsulatet för Alberta.

Det betalar sig att handla med
DET SKANDINAVISKA APOTEKET
Recept expedieras snabbt.
THE EAGLE PHARMACY
Hörn. Jasper Ave. och Rice St., Edmonton, Alta.
Speciell uppmärksamhet gifvas postorder.

ALBERTA.

FRITT LAND FÖR SETTLAREN.
Utmärkta tillfällen för hemsökaren.

EN KALLELSE FÖR MÄN.

Provinsen Alberta önskar män att taga värfning i landtbruksrekryternas armé för att uppodla jorden. Den behöfver män att öka produktionen af dess födoämnen för att föda soldaterna vid fronten och sådana, som äro i behof hemma; män, som icke äro rädda att arbeta och finansiellt i stånd att väl bruka de många acres, som vänta på utveckling i vår stora provins. Då våra soldater kallas att kämpa hemma eller utomlands, måste de födas, och deras föda måste komma från jorden.

CHARLES S. HOTCHKISS,
Chief Publicity Commissioner
DEPARTMENT OF AGRICULTURE,
EDMONTON, ALBERTA.

HEMPHILLS AMERICA'S LEADING TRADE SCHOOLS

Hufvudkontor: 643 Main Street, Winnipeg.

Jitney, Jitney, Jitney; hundratals män önskas i vår för att operera och reparera Jitneyvagnar, bäst betalda yrke i staden, endast två vecker kräfvas för att lära i vår speciella jitneyklass, vårt fria arbetsförmedlingskontor skall hjälpa eder att välja en plats eller erhålla en jitney på aktier.

Gas-Tracter klassen bildas nu för att blifva färdig för sommararbetet, stor efterfrågan på Tractorförare till från $5.00 till $8.00 per dag; som hundratals gått ut i kriget och på grund af det höga hvetepriset, komma alla Traction engines att arbeta på öfvertid i sommar. Den enda praktiska automobil- och gastractorskolan i Winnipeg.

Lär barberaryrket i Hemphills, Canadas äldsta och största barberarskola. Löner betalas under det ni lär, specielt låga priser och platser garanteras till 25 studenter, som inträda; vi hafva mera fri praktik och anställa flera lärare än alle s. k. barberarskolor i Winnipeg.

Vi undervisa äfven i trådlös telegrafi och skötande af rorliga bilder; våra studenter kunna gå öfver från ett yrke till ett annat utan extra afgift. Skrif eller besök och erhåll vår vackra fria katalog.

HEMPHILLS BARBER COLLEGES OCH YRKESSKOLOR,
Hufvudkontor: 643 Main st., Winnipeg. Afdelningskontor i Regina, Sask.